

13

Stemming brief Rapportage van het College van onderzoek integriteit van de Tweede Kamer

Aan de orde is de stemming over de brief van het Presidium inzake een rapportage van het College van onderzoek integriteit van de Tweede Kamer (35351, nr. 14).

De **voorzitter**:

De heer Baudet verzoekt om een hoofdelijke stemming. Voordat we gaan stemmen is er een aantal stemverklaringen. Allereerst de heer Baudet, Forum voor Democratie. Dan mevrouw Van der Plas, BBB. Vervolgens de heer Wilders, PVV. Dan mevrouw Leijten, SP. Tot slot de heer Van Baarle, DENK. Ik geef eerst het woord aan de heer Baudet, Forum voor Democratie.

De heer **Baudet** (FVD):

Dank u wel. Ambtsgenoten. De stemming die nu voorligt gaat niet over belastingen, want ik betaal keurig belasting. De Belastingdienst ziet alles en weet alles over wat ik al dan niet zou verdienen. Het gaat ook niet over transparantie, want iedere burger in Nederland kan precies zien wat ik nog meer doe aan nevenactiviteiten. In de Kamer van Koophandel worden jaarrekeningen openbaar gemaakt. Je kunt de financiën van de partij zien. Alles is even transparant. Daar gaat dit dus niet over. Het gaat over het fundamentele principe — dat is ook waarom ik niet meedoe aan die registers — dat Kamerleden immuniteit horen te hebben in het uitoefenen van hun werk, en niet door een meerderheid zouden moeten kunnen worden gesanctioneerd of het zwijgen op worden gelegd. Dat is het fundamentele democratische principe dat hier ter discussie staat. Wij zijn alle 150 gelijk en controleren de macht, en niet elkaar. Daarom zal mijn fractie niet tegenstemmen. Wij zullen ons onthouden van stemming. Kamerleden horen niet over elkaar te stemmen ...

De **voorzitter**:

Dank u wel, meneer Baudet.

De heer **Baudet** (FVD):

... en hebben geen jurisdictie over elkaar. Wij zullen dus de zaal verlaten op het moment dat de stemming zal beginnen.

De **voorzitter**:

Dank u wel, meneer Baudet. Overigens hebben wij geen systeem van stemonthouding. Wij zullen u dan registreren als afwezig.

De heer Wilders van de PVV.

De heer **Wilders** (PVV):

Mevrouw de voorzitter. Wat hier dadelijk dreigt te gebeuren, is een historische fout: Kamerleden die over elkaar gaan

stemmen en mogelijk sancties aan elkaar gaan uitdelen, in dit geval aan collega Baudet. Volgens het voorstel zou hij moeten worden geschorst. Hij zou een week lang niet aan debatten mogen deelnemen omdat hij regels zou hebben overtreden. Geen wettelijke regels, maar regels van de Tweede Kamer zelf. Dat is niet door een rechter bepaald, maar door een commissie die door de Kamer zelf is ingesteld. Mijn fractie vindt dat we die brug echt niet moeten overgaan. Als wij over elkaar gaan stemmen, als wij aan elkaar sancties gaan uitdelen, als wij elkaar de facto het woord gaan ontnemen, als wij elkaar als gekozen volksvertegenwoordigers van het debat gaan uitsluiten, dan is het einde zoek. De PVV werkt daar in ieder geval niet aan mee, ten aanzien van geen enkel Kamerlid, van welke fractie dan ook, niet ten aanzien van Baudet, niet van de SP, niet van de PVV. Voor iedere fractie had ik hier hetzelfde verhaal gehouden. Wij gaan niet stemmen over elkaar. Dat is een brug te ver. Wij zullen bij de stemming op dit onderdeel dadelijk dan ook niet aanwezig zijn.

De **voorzitter**:

Dank u wel. Dan geef ik het woord aan mevrouw Van der Plas van BBB.

Mevrouw **Van der Plas** (BBB):

Dank u wel. Ook ik vind dat elk Kamerlid zich moet houden aan een verplichting om nevenfuncties en -inkomsten te melden. In de eerste twee voorstellen van het advies, dus de verplichting om te registreren in het register van de Tweede Kamer en een berisping omdat dit niet is gebeurd, kan ik me nog vinden. Echter, als Kamer een gekozen volksvertegenwoordiger een week lang verbieden deel te nemen aan plenaire debatten, commissievergaderingen en andere Kameractiviteiten gaat mij veel te ver. Wat je ook van de werkwijze van de heer Baudet vindt, een gekozen volksvertegenwoordiger verbieden zijn parlementaire werk uit te voeren terwijl hij een mandaat heeft van zijn kiezers, is in mijn optiek ondemocratisch. En om deze reden zal ik dan ook tegen het voorstel van het Presidium stemmen.

De **voorzitter**:

Dank u wel, mevrouw Van der Plas. Dan geef ik het woord aan mevrouw Leijten van de SP. En nog even voor de duidelijkheid: het Presidium heeft het doorgeleid naar de Tweede Kamer, waar de Tweede Kamer over stemt. Het is een advies van het college.

Het woord is aan mevrouw Leijten voor een stemverklaring.

Mevrouw **Leijten** (SP):

Voorzitter. Het is een grote eer om volksvertegenwoordiger te zijn. Je vertegenwoordigt het volk en daarmee laat je zien dat je geen andere belangen hebt. Om te laten zien dat je geen andere belangen hebt, heb je een register voor nevenfuncties, voor je bijverdiensten en voor je zakelijke reizen. Wat de SP betreft zouden we meer registers moeten hebben, bijvoorbeeld ook over aandelen, en zou het ook niet erg zijn om onze agenda's te delen. Gewoon om te laten zien dat wij volksvertegenwoordigers zijn. Daar hoort een bepaalde mate van transparantie bij. Als je die regels met elkaar afspreekt en je je daar willens en wetens niet

aan houdt, dan zijn er uiteindelijk consequenties. Het is met pijn in het hart dat de SP-fractie daarom voor zal stemmen, maar als je volksvertegenwoordiger wil zijn, dan doe je ook alles om volksvertegenwoordiger te kunnen zijn.

Dank u wel.

De voorzitter:

Dank u wel, mevrouw Leijten. Dan geef ik tot slot het woord aan de heer Van Baarle van DENK.

De heer Van Baarle (DENK):

Voorzitter. Het is een groot goed in onze democratie dat je hier in deze zaal mag zeggen wat je wilt. En, voorzitter, ja, dat mag ook schuren en dat moet zelfs ook schuren, maar over de inhoud gaat het vandaag niet. Want het is ook een groot goed in onze democratie dat burgers erop moeten kunnen vertrouwen dat hun volksvertegenwoordigers niet worden gekocht, dat je geen schimmige belangen dient als volksvertegenwoordiger en dat je jezelf niet verrijkt. Daarom hebben we terecht regels over transparantie en over inkomsten. Als je die regels schendt, als je niet eens meewerkt aan een onderzoek en als je je foute handelen ook nog eens met complotdenken en drogredenen vergoelijkt, dan verdien je een sanctie. Want de democratie moet ook weerbaar zijn tegen hen die de democratie ondermijnen en de schijn van belangenverstrengeling hooghouden.

De voorzitter:

Dank u wel, meneer Van Baarle. Dat was niet helemaal een stemverklaring zoals we dat willen, namelijk het niet uitlokken tot een debat. Dus voortaan een wat meer neutrale stemverklaring.

Ik schors de vergadering voor een enkel moment, zodat de leden die dat net hebben aangegeven, de zaal kunnen verlaten.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

In stemming komen de aanbevelingen van het College van onderzoek integriteit. Het woord is aan de griffier.

Vóór stemmen de leden: Van den Hil, De Hoop, Idsinga, Romke de Jong, Kamminga, Kat, Kathmann, Van Kent, Klaver, Klink, Knops, Koekkoek, Koerhuis, De Kort, Kröger, Kuik, Kuzu, Kwint, Van der Lee, Leijten, Maatoug, Marijnissen, Van Meenen, Michon-Derkzen, Minhas, Mohandis, Van der Molen, Agnes Mulder, Mutluer, Nijboer, Van Nispen, Omtzigt, Palland, Paternotte, Paul, Paulusma, Peters, Piri, Pouw-Verweij, Van Raan, Raemakers, Rahimi, Rajkowski, Richardson, Sahla, Segers, Chris Simons, Sylvana Simons, Sjoerdsma, Smals, Sneller, Van der Staaij, Stoffer, Van Strien, Strolenberg, Teunissen, Thijssen, Valstar, Verkuijden, Vestering, Wassenberg, Van der Werf, Werner, Westerveld, Van Weyenberg, Van Wijngaarden, Van der Woude, Wuite, Aartsen, Akerboom, Alkaya, Amhaouch, Azarkan, Van Baarle, Beckerman, Belhaj, Van den Berg, Bergkamp, Van Beukering-Huijbregts, Bevers, Bikker, Bisschop, Bontenbal, Boswijk, Bouchallikh, Boucke, Boulakjar, Brekelmans, Bromet, Van Campen, Ceder, Dassen, Dekker-Abdulaziz, Inge van Dijk, Jasper van Dijk, Eerdmans, El Yassini, Ellemeet, Ellian, Eppink, Erkens, Van Esch, Geurts, Van Ginneken,

Van der Graaf, Grevink, Grinwis, Peter de Groot, Tjeerd de Groot, Gündoğan, Den Haan, Hagen, Hammelburg, Haverkort, Rudmer Heerema, Pieter Heerma, Heinen, Hermans en Hijink.

Tegen stemmen de leden: Van der Plas en Smolders.

De voorzitter:

Ik constateer dat dit voorstel met 119 stemmen voor en 2 stemmen tegen is aangenomen.

Dat betekent dat de aanbevelingen zijn overgenomen. Nu de Kamer heeft ingestemd met de aanbevelingen, deel ik de Kamer, wellicht ten overvloede, mee dat de tenuitvoerlegging van sancties conform artikel 13 van de Regeling toezicht en handhaving Gedragscode Leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal de dag na het besluit ten uitvoer wordt gelegd, in dit geval dus op woensdag 19 oktober.

Daartoe wordt besloten.

De voorzitter:

Ik schors de vergadering voor een enkel moment en dan gaan we over tot het vervolg van de stemmingen.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.